

Näkökulmia ammattimaiseen vedon- lyöntiin

Kasimir Tillanen

Opinnäytetyö
Toukokuu 2021
Liiketalouden ala
Tradenomi (AMK), liiketalous

Tekijä(t) Tillanen, Kasimir	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä Toukokuu 2021
	Sivumäärä 36	Julkaisun kieli Suomi
		Verkojulkaisulupa myönnetty: x
Työn nimi Näkökulmia ammattimaiseen vedonlyöntiin		
Tutkinto-ohjelma Liiketalous		
Työn ohjaaja(t) Eskola, Anne		
Toimeksiantaja(t)		
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli avata ja selvittää lukijalla, millaista on olla vedonlyönnin ammattilainen. Tätä pohdittiin vielä tarkemmin kolmesta eri näkökulmasta, joita olivat psykologinen, sosiaalinen ja taloudellinen näkökulma. Teoriaosuudessa käsiteltiin yleisesti sijoittamista ja sen eri muotoja. Tämän jälkeen paneuduttiin vedonlyöntiin ja juurikin kolmeen edellä mainittuun näkökulmaan.</p> <p>Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisen, eli laadullisen tutkimuksen keinoin. Aineisto tutkimusta varten kerättiin teemahaastatteluiden avulla, jotka pidettiin etäyhteyksien välillä keväällä 2021. Haastateltavina tutkimuksessa oli neljä eri henkilöä. Jokainen haastateltava toimii nykyisin vedonlyönnin ammattilaisena, mikä on tärkeää, jotta tutkimuksesta saatiin mahdollisimman tarkka ja mielenkiintoinen. Haastatteluista saatujen aineiston analysointiin käytettiin teemoittelua ja tyypittelyä.</p> <p>Tutkimuksessa selvisi, että vedonlyönti voi tarjota henkilölle hyvän ja haastavan ammatin, jossa on hyvä toimeentulo. Tämä kuitenkin vaatii jonkinasteista intohimoa vedonlyöntiä kohtaan, sillä ilman sitä on pärjääminen erittäin haastavaan. Yleensä vedonlyönnin pariin oltiin ajautettu nuorena ja tällöin henkilöillä oli ollut orastava kiinnostunut aiheesta, joka muuttui intohimoksi vuosien saatossa. Erilaiset näkökulmat toivat tutkimukseen syvyyttä. Psykologisessa näkökulmassa esiin nousi usein epävarmuus ja sen kanssa päivittäin toimiminen. Sosiaalisessa näkökulmassa nousi esiin negatiivisen suhtautumisen puute lähipiirissä, sekä se, että ammatti on saanut julkisuudessa enemmän huomiota viime aikoina.</p> <p>Kokonaisuutena tutkimusta voidaan pitää mielenkiintoisena ja kuvaavana selvityksenä ammattimaisesta vedonlyönnistä. Näkökulmat olivat relevantteja, mutta esimerkiksi psykologinen näkökulma oli niin laaja, että siitä pystyisi tekemään oman tutkimuksen.</p>		
Avainsanat (asiasanat) sijoittaminen, vedonlyönti, vedonlyönti ammattilaisuus, psykologia, epävarmuus		
Muut tiedot (Salassa pidettävät liitteet)		

Author(s) Tillanen, Kasimir	Type of publication Bachelor's thesis	Date May 2021 Language of publication:
	Number of pages 36	Permission for web publication: x
Title of publication Title Different perspectives for professional sports betting		
Degree programme Business Administration		
Supervisor(s) Eskola, Anne		
Assigned by		
Abstract <p>The aim of the thesis was to unveil and explain to the reader what it is like to be a betting professional. This was further considered from three different perspectives: psychological, social and economic. The theoretical part dealt with investing in general and its various forms. Subsequently, we focused on betting and the three above mentioned perspectives.</p> <p>The research was carried out using qualitative research methods. Data for the study was collected through thematic interviews held remotely in the spring of 2021. Four different people were involved in the study as interviewees. Each interviewee is currently a betting professional, which is important to make the research as accurate and interesting as possible. Thematic design and typology were used to analyze the material obtained from the interviews.</p> <p>The study concluded that betting can offer a person a good and challenging occupation with a good income. However, this requires a certain degree of passion for betting, without which it is very challenging to survive. Generally, people had been drawn to betting at a young age and had a budding interest in the subject, which turned into a passion over the years. Different perspectives brought depth into the study. From a psychological perspective, insecurity and dealing with it on a daily basis often emerged. On the social side, the lack of negativity in close circles and the fact that the profession has received more public attention recently were also highlighted.</p> <p>Overall, the study can be considered an interesting and descriptive survey of professional betting. The perspectives were of relevance, but the psychological perspective, for example, was so far ranging that it could be the subject of a study in its own right.</p>		
Keywords/tags (subjects) investing, betting, professional sports betting, psychology, uncertainty		
Miscellaneous (Confidential information)		

Sisältö

1	Johdanto	2
2	Tutkimusasetelma	3
2.1	Tutkimusongelma ja tutkimuksen tavoitteet	3
2.2	Tutkimusmenetelmä	4
2.3	Aineistonkeruu- ja analyysimenetelmät	5
2.4	Luotettavuuden arviointi.....	7
3	Vedonlyönti ja sijoittaminen teoriassa	8
3.1	Sijoittaminen yleisesti	9
3.2	Käsitteet.....	12
3.3	Vedonlyönti pelinä ja sen erilaiset pelaajat	16
3.4	Ammattimainen vedonlyönti eri näkökulmista.....	19
4	Tutkimuksen toteutus, tutkimustulokset ja johtopäätökset.....	24
4.1	Tutkimuksen toteutus	24
4.2	Tutkimustulokset.....	25
4.3	Johtopäätökset	29
5	Pohdinta.....	31
	Lähteet	33
	Liitteet	36
	Liite 1. Haastattelurunko	36

Kuviot

Kuvio 1.	Tutkimuksessa on erilaisia ja eritasoisia kysymyksiä.....	4
Kuvio 2.	Korkoa korolle -ilmiö.....	12
Kuvio 3	Rahapelaamisen määrä havainnollistettu maittain.....	19

1 Johdanto

Suomessa pelataan rahapelejä kolmanneksi eniten koko maailmassa. Tähän vaikuttaa osin maassa vallitseva positiivisen pelaamisen kulttuuri, joka on aikojen kuluessa tänne syntynyt. Vedonlyönti on yksi rahapelien alalaji ja se on saanut julkisuudessa laajentuvissa määrin huomiota liittyen arpajaislakikeskusteluun. Suomessa on paljon osaamista vedonlyönnin parissa, mutta sitä ei vielä tunneta kovinkaan hyvin julkisella tasolla.

Vedonlyönti ammattina on suurelle yleisölle suhteellisen tuntematon käsite. Tässä opinnäytetyössä on tarkoitus tutkia vedonlyöntiä ammattina erilaisista näkökulmista. Näitä näkökulmia tulevat olemaan psykologinen, sosiaalinen ja taloudellinen näkökulma. Tässä tutkimuksessa tullaan haastattelemaan vedonlyönnin ammattilaisia, jotka tulevat kertomaan omista kokemuksistaan alalla ja näin lukijalle avautuu näkemys alan sisäpiiriin. Täten lukijalle muodostuu parempi ja syvällisempi ymmärrys kyseisestä ammatista. Julkinen ymmärrys ammatista on tärkeää, koska julkisessa keskustelussa esiintyy usein väärinkäsityksiä vedonlyönnistä ja rahapeleistä tai niitä ei muuten ymmärretä tarpeeksi. Tämän työn avulla lukija pystyy tutustumaan ammattimaiseen vedonlyöntiin syvällisesti eri näkökulmista, ja näin ymmärtämään julkista keskustelua, esimerkiksi arpajaislain kannalta paremmin. Lisäksi lukija voi pohtia, olisiko vedonlyönnistä hänelle mahdolliseksi ammatiksi jonain päivänä.

Vedonlyöntiä sijoitusmuotona on tutkittu aikaisemmin muutamassa eri oppilaitoksen lopputyössä. Tämän työn tarkoituksena on avata ammattimaista vedonlyöntiä ja erilaisia puolia siitä pelkän sijoitusnäkökulman sijasta.

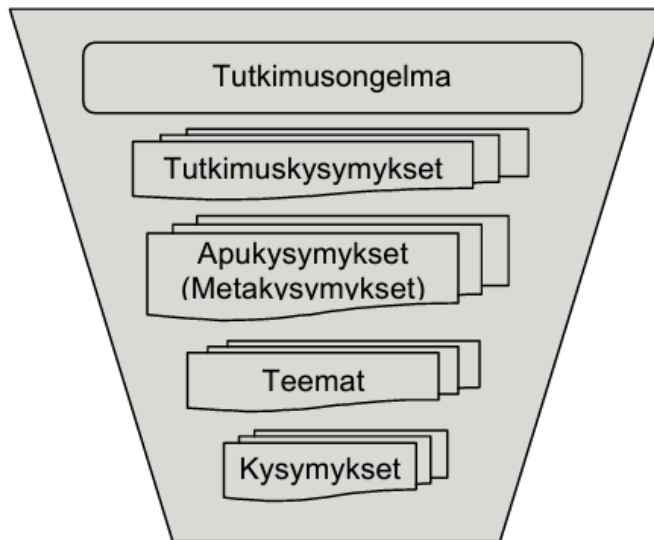
2 Tutkimusasetelma

Opinnäytetyön lähtökohta on tutkimusongelma, johon halutaan saada ratkaisu. Ongelmasta johdetaan tutkimuskysymykset, joiden avulla ongelmaa voidaan lähteä ratkaisemaan. Tässä luvussa käsitellään tutkimusongelma, tutkimuskysymykset, sekä menetelmät, joilla ongelma saadaan ratkaistua. Lisäksi käytetyt menetelmät perustellaan ja selitetään auki teoriat niiden taustalla. Myös tutkimuksessa käytetyt analyysimenetelmät ja erilaiset luotettavuuden varmistamiseen käytössä olevat menetelmät ovat käsiteltyinä tässä luvussa. (Kananen 2019, 21.)

2.1 Tutkimusongelma ja tutkimuksen tavoitteet

Opinnäytetyöllä tulee aina olla jokin ongelma, joka ratkaistaan suoritettavan tutkimuksen avulla. Kyseisen ongelman määrittely on erittäin tärkeää, sillä tutkimusongelma määrittelee koko opinnäytetyön kirjoitusprosessia. Mikäli tutkimusongelma on asetettu väärällä tavalla suhteessa toteutettuun tutkimukseen, johtaa tämä lopputuloksen kannalta epätoivottuihin tuloksiin. Väärin aseteltu tutkimusongelma johtaa väriin tutkimuskysymyksiin, jolloin menetelmät ja tutkimuksessa käytetyt aineistot ovat myös käyttökelvottomia. (Kananen 2017, 56.)

Tutkimusongelmasta saadaan johdettua tutkimuskysymykset, joiden avulla ongelma saadaan ratkaistua. Tutkimuskysymyksillä on suuri rooli tutkimuksessa, sillä ne ohjaavat tutkimusta, sekä aineistonkeruuprosessia. Joskus pelkkä tutkimuskysymys ei riitä, vaan sen avuksi tarvitaan apukysymyksiä, joiden avulla saadaan varsinaiseen kysymykseen vastaus. Kuviossa 1 havainnollistetaan tutkimusongelmaa ja siitä johdettuja erilaisia kysymyksiä, jotka lopulta antavat vastauksen ongelmaan. (Kananen 2017, 60)

Kuvio 1. Tutkimuksessa on erilaisia ja eritasoisia kysymyksiä (Kananen 2017, 60)

Tämän tutkimuksen tavoitteena on tarkastella vedonlyöntiä ammattina, sekä avata lukijalle kyseistä ammattia erilaisista näkökulmista. Näitä näkökulmia ovat: taloudellinen, sosiaalinen ja psykologinen näkökulma. Lisäksi työ pyrkii lisäämään ihmisten tietoutta ammattimaisesta vedonlyönnistä, sekä purkamaan alaan liittyviä väärinkäsityksiä julkisessa keskustelussa. Käsiteltävästä aiheesta johdettu tutkimusongelma on muotoiltu kysymyslauseeksi: Millaista on olla ammattilaisvedonlyöjä? Tätä kysymystä tarkastellaan kolmesta edellä mainitusta näkökulmasta, joita olivat taloudellinen, sosiaalinen ja psykologinen näkökulma. Tutkimusongelma toimii tässä tapauksessa myös tutkimuskysymyksenä ja tarkasteltavat näkökulmat muodostavat teemat joiden perusteella tutkimusongelmaa lähdetään ratkaisemaan.

2.2 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusta tehdessä on valittava tapa, jolla kohteena olevaa asiaa tutkitaan. Yleensä voidaan käyttää joko laadullista, eli kvalitatiivista- tai määrällistä, eli kvantitatiivista tutkimusta. Laadullista tutkimusta käytetään, kun tutkittava ilmiö ei ole yleisesti tunnettu eli siitä ei ole olemassa teoretietoa. Näin ollen laadullinen tutkimus pyrkii selit-

tämään tutkittavan ilmiön ja mistä siinä on kyse. Kun pohditaan tutkimusmenetelmän valintaa, voidaan tärkeimpänä sääntönä pitää sitä, että mitä vähemmän tutkittavasta ilmiöstä tiedetään, sitä todennäköisemmin kannattaa käyttää laadullista tutkimusta. (Kananen 2017, 33.)

Tässä opinnäytetyössä tullaan käyttämään kvalitatiivisen tutkimuksen keinoja tutkimusongelman ratkaisemiseksi. Kvalitatiivisen tutkimuksen menetelmät sopivat tähän tutkimukseen hyvin, koska ammattimaisesta vedonlyönnistä ei ole saatavilla juuri-kaan tutkimustietoa tai teorioita. Lisäksi tutkimus pyrkii avaamaan lukijalle syvästi mistä ammattimaisessa vedonlyönnissä on kyse. Täten tutkimuksen tavoitteena on selittää ilmiötä kokonaisvaltaisesti parhaalla mahdollisella tavalla.

2.3 Aineistonkeruu- ja analyysimenetelmät

Aineistonkeruumenetelmä

Aineisto tähän tutkimukseen tullaan keräämään haastatteluiden avulla. Tutkimuksessa haastatellaan vedonlyönnin ammattilaisia, jotka omaavat alalta pitkän kokemuksen. Aineistonkeruumenetelmän valinnassa on syytä huomioida muutamia asioita. Millaista tietoa etsitään, ja millainen aineisto tarjoaa parhaita näkökulmia ja ratkaisuja asetettuun tutkimusongelmaan? (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

Haastattelut tullaan toteuttamaan verkon välityksellä käytävillä teemahaastatteluilla. Lisäksi haastattelussa tullaan käyttämään muutamia strukturoituja kysymyksiä, joiden avulla käsiteltävää ilmiötä taustoitetaan. Tämä mahdollistaa sen, että voidaan päätellä mistä tutkittava ilmiö on lähtöisin ja mitä siitä voidaan näiden tietojen perusteella päätellä. (Kananen 2017, 94). Teemahaastattelu ei etene tarkkojen ja valmiiden kysymysten kautta, vaan siinä käsitellään ennalta suunniteltuja teemoja. Tässä haastattelumuodossa kaikkien haastateltavien kanssa keskustellaan samoista teemoista, kuitenkin joustavasti niin, että eri haastateltavien kanssa voidaan paneutua eri teemoihin yksityiskohtaisemmin. Haastattelun tarkoituksena on olla keskustelunomainen tilanne, jota ohjataan teemasta toiseen erilaisten apukysymysten avulla. Jotta teemahaastattelussa voidaan onnistua, on tutkijan ymmärrettävä huolellisesti

tutkittava aihepiiri, sekä haastateltavan tilanne. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

Teemahaastattelut ovat yksi suosituimpia kvalitatiivisen tutkimuksen aineistonkeruukeinoja. Yksi syy tähän on se, että teemahaastattelu antaa vapautta haastateltaville puhua tutkittavasta aiheesta heidän näkökulmastaan. Teemahaastattelua on myös helpohkoa lähteä analysoimaan teemoittain. Lisäksi teemahaastattelu auttaa tutkijaa ymmärtämään tutkittavaa ilmiötä syvällisemmin, mikä taas johtaa toivottuun lopputulokseen. Näiden yllä mainittujen syiden vuoksi tähän tutkimukseen on valittu teemahaastattelut aineistonkeruumenetelmäksi. Laaja-alaiset näkökulmat vedonlyönnin ammattilaisilta ovat tässä tutkimuksessa olennaisessa osassa, jotta tutkittavaa ilmiö avautuisi lukijalleen mahdollisimman tarkasti. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

Tutkimusta varten tullaan valitsemaan neljä haastateltavaa henkilöä, jotka on valittu ns. eliittiotannan mukaan. Eliittiotannan mukaan näillä henkilöillä on parhaat mahdolliset tiedot tutkittavasta aiheesta (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006). Tähän tutkimukseen valituilla haastateltavilla on useiden vuosien kokemus ammattimaisesta vedonlyönnistä, jonka he ovat tuoneet esille erilaisissa sosiaalisen median palveluissa, sekä aiheeseen liittyvissä seminaareissa ja tapahtumissa.

Analyysimenetelmät

Haastatteluiden ääni tallennetaan ja litteroidaan tekstimuotoon propositiotasolla. Lisäksi haastatteluiden aikana tehdään muistiinpanoja tarvittavista asioista. Litteroinnilla tarkoitetaan erilaisten äänitallenteiden kirjoittamista kirjalliseen muotoon. Tämä helpottaa huomattavasti aineiston analysointia tulevaisuudessa, eikä litterointia voida varsinaisesti pitää erillisenä analyysimenetelmänä. Litteroinnin tarkoituksena on saada erilaiset aineistot yhteismitallisiksi. (Kananen 2017, 135.)

Tutkimuksessa tullaan käyttämään analyysimenetelminä tyypittelyä sekä teemoittelua. Tyypittelyn tarkoituksena on kiteyttää tutkimusaineistossa esiintyviä ominaisuuksia ja tapahtumakulkuja. Tyypittelyä käytettäessä aineistoa pyritään yksinkertaista-

maan ja yleistämään samankaltaisiin tyyppeihin, minkä avulla aineistoa havainnoidaan. (Tyypittely 2016.) Teemoittelu on yksi luonteva analyysitapa teemahaastatteluita käytettäessä. Teemoittelussa etsitään yleensä aineistolähtöisesti eroja ja yhdistäviä tekijöitä haastatteluista. Yleensä teemat, joita on käsitelty haastattelurungossa, löytyvät kaikkien haastateltavien kanssa käydystä aineistosta, mutta joskus teemoja saattaa löytyä myös uusia teemoja. Mikäli kerätystä aineistosta löytyisi uusia käsiteltäviä teemoja, tullaan ne ottamaan huomioon jo olemassa olevien teemojen lisäksi. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

2.4 Luotettavuuden arviointi

Jotta tutkimusta voidaan pitää käyttökelpoisena, tulee sen olla luotettava. Luotettavuus tutkimuksessa saavutetaan huolellisella suunnittelulla ja valvomalla tutkimuksen laatua. Kvalitatiivisen tutkimuksen luotettavuuden arviointi eroaa kvantitatiivisesta tutkimuksesta huomattavasti, koska yleisimmät luotettavuusmittarit ovat kehitetty juurikin määrällisessä tutkimuksessa. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa ei ole yksiselitteisiä, eikä täysin oikeita keinoja luotettavuuden tarkasteluun, on tutkijan paneuduttava johonkin lähteeseen ja luotettava kyseisiin menetelmiin luotettavuuden arvioinnissa. (Kananen 2017, 173.)

Luotettavuuden arviointi tulee ottaa huomioon jo tutkimuksen suunnitteluvaiheessa. Laadullisessa tutkimuksessa kuitenkin luotettavuuden arviointi objektiivisesti on lähes mahdotonta, joten tutkijan tulee itse arvioida luotettavuutta, koska sitä ei pystytä laskemaan samalla tavalla kuin kvantitatiivisessa tutkimuksessa. Yleisimmät luotettavuusmittarit tieteellisessä tutkimuksessa ovat reliabiliteetti ja validiteetti. Reliabiliteetillä tarkoitetaan sitä, että tulokset ovat pysyviä, kun taas validiteetti tarkoittaa sitä, että tutkitaan oikeita asioita. Laadullisen tutkimuksen luotettavuuden varmistamisen keinoja ovat Kananen (2017, 176) mukaan esimerkiksi informantin vahvistus, riittävä dokumentaation, tulkinnan ristiriidattomuus, kylläntyminen ja aikaisempien

tutkimusten tarkastelu. Tutkijalla on tässä iso rooli, koska hän varmistaa monia luotettavuuden kannalta tärkeitä asioita, esimerkiksi sen mitä aineistoa kerätään, keneltä tätä aineistoa kerätään ja miten aineistoa analysoidaan. (Kananen 2017, 176.)

Tämän työn luotettavuuden varmistamiseen tullaan käyttämään erilaisia keinoja, ja luotettavuuden ja työn suunnitteluun käytetään runsaasti aikaa. Tutkimusongelma ja siitä johdetut teemat on valittu käytössä olevan teorian pohjalta. Lisäksi aineisto pyritään mahdollisuuksien mukaan varmistamaan informanteilta eli haastateltavilta henkilöiltä. Haastateltavia henkilöitä tullaan myös tiedottamaan työn tarkoituksesta ja aiheesta. Tämä estää väärinkäsitysten syntymisen käytettävän aineiston osalta. Tämän tutkimuksen luotettavuuden arvioinnin perustana on riittävä dokumentaatio. Riittävä dokumentaatio varmistaa sen, että jo tehtyihin valintoihin voidaan palata ja ne voidaan varmentaa jälkikäteen. Valinnat on myös kirjoitettu auki ja perusteltu tähän työhön ja käytettyihin menetelmiin on tutustuttu etukäteen, jotta tiedostetaan mikä menetelmä sopii käytettäväksi juuri tässä tutkimuksessa. (Kananen 2017, 178-179.)

Aineistoa tulee myös saada tarpeeksi, jotta tutkimuksen luotettavuus paranee. Tässä tutkimuksessa haastatellaan neljää henkilöä, joka todennäköisesti on tarpeeksi saturaation saavuttamiseksi. Saturaatiolla tarkoitetaan sitä, että eri lähteistä saadut tulokset alkavat toistua. Osaltaan luotettavuuteen vaikuttaa myös haastatteluiden yhtenäinen läpivienti. Tässä työssä se on huomioitu niin, että muistiinpanojen tekeminen ja aineistojen litterointi on tehty jokaisen haastateltavan kohdalla samalla tavalla. Haastattelut pyritään toteuttamaan myös mahdollisimman objektiivisesti ja kantaa ottamattomasti. (Kananen 2017, 179.)

3 Vedonlyönti ja sijoittaminen teoriassa

Tässä luvussa käsitellään sijoittamiseen ja voitolliseen pelisijoittamiseen liittyvää teoriaa. Alussa paneudutaan sijoittamisen teoriaan ja erilaisiin sijoitusmuotoihin

yleisellä ja helposti ymmärrettävällä tasolla, jonka jälkeen jatketaan voitollisen vedonlyönnin teoriaan ja erilaisiin pelaajatyyppeihin. Lisäksi luvussa käsitellään erillisinä osa-alueina vedonlyöntiä eri näkökulmista, joita ovat psykologinen, sosiaalinen ja taloudellinen näkökulma. Luettuaan tämän luvun, lukija ymmärtää teorian tasolla mitä voitollinen vedonlyönti vaatii, sekä miten sitä tulisi lähestyä.

3.1 Sijoittaminen yleisesti

Sijoittamisella tarkoitetaan prosessia, jonka avulla sijoitettavalle pääomalle, eli rahalle pyritään saamaan tuottoa. (Napoletano & Curry 2021). Sijoittamalla saatu tuotto pääomalle ei ole missään tapauksessa varmaa, vaan se riippuu aina sijoituskohteen riskistä. Joillain sijoituskohteilla on suurempi riski kuin toisilla. Täten voidaan sanoa, että tuotto ja riski kulkevat yleensä rinnakkain. Esimerkki sijoituskohteesta, jolla on alhainen riski ja alhainen tuotto voisi esimerkiksi olla pankkitili, jolle maksetaan korkoa. Vastaavasti yritysten osakkeet tarjoavat yleensä suurempaa tuottoa, mutta niihin liittyy myös suurempi riski pääoman menettämislle. (Sijoituskohteet ja niiden valintakriteerit n.d.)

Erilaisia sijoituskohteita on olemassa monia, mutta yleisimpiä on esimerkiksi juurikin edellä mainitut yritysten osakkeet, velkakirjat, erilaiset hyödykkeet kuten kulta ja asunnot. (Napoletano & Curry 2021). Jos ostat yrityksen osakkeen pörssistä, tarkoittaa se sitä, että omistat nyt osuuden yrityksestä jonka osakkeen ostit. Julkisten yhtiöiden osakkeilla käydään kauppaa pörssissä, jossa sitä voi vapaasti ostaa tai myydä pörssin ollessa auki. Yrityksen osakkeilla on mahdollista tehdä voittoa arvonnousun, sekä osinkojen muodossa. Yritys jakaa mahdollisesti osinkoja, mikäli se on tehnyt voittoja, joita jakaa osakkeenomistajille. Lisäksi sinulla on mahdollisuus osallistua yrityksen yhtiökokoukseen kun omistat sen osakkeita. Yhtiökokouksessa voit olla vaikuttamassa yrityksen hallituksen muodostamiseen, koska sinulla on äänioikeus omistamasi osakkeen johdosta. Osakkeet ovat yksi yleisimpiä sijoituskohteita ja ne ovat varsin suosittuja kansan keskuudessa. (Saario 2020, 19-20.)

Velkakirjojen avulla sijoittaja toimii luotonantajana. Esimerkiksi jos yritykset tai valtiot tarvitsevat lainattavaksi pääomaa, laskevat he liikkeelle velkakirjoja, joiden perusteella lainattavalle pääomalle maksetaan korkoa. Velkakirjoja voidaan myös myydä jälkimarkkinoilla muille sijoittajille. Velkakirjoja pidetään yleensä suhteellisen vähäriskisinä sijoituksina niiden taatun tuoton perusteella, koska esimerkiksi yrityksen mennessä konkurssiin, velkojille maksetaan heidän saatavat takaisin ennen osakkeenomistajia. Pienempi riski tarkoittaa tässä tapauksessa myös pienempää tuottoa, eli velkakirjojen tuotto ei yleensä ole niin suuri kuin osakkeilla. (Napoletano & Curry 2021.)

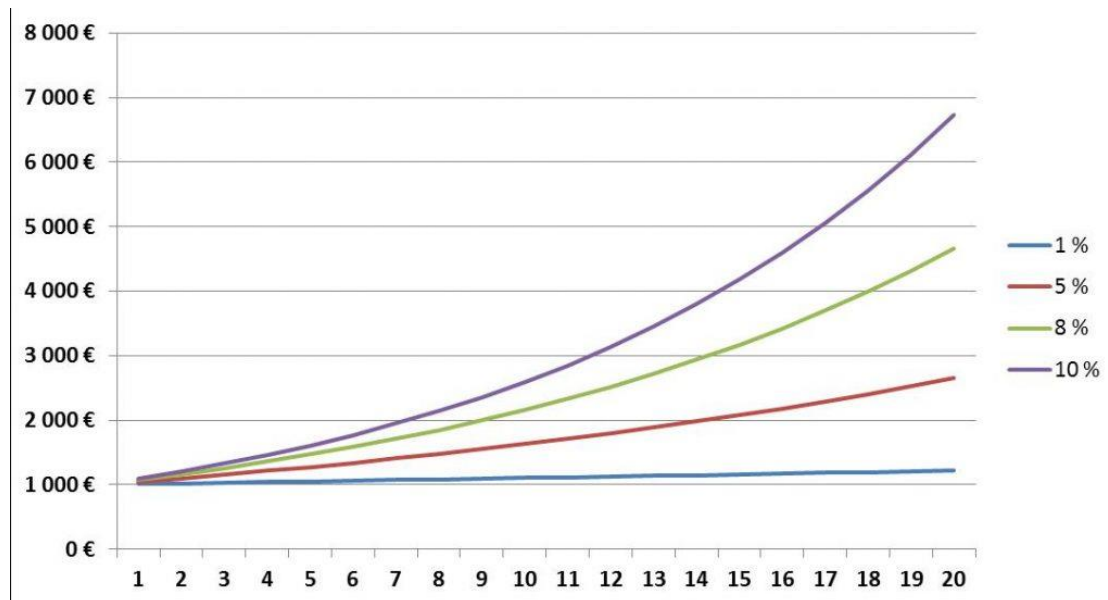
Erilaiset hyödykkeet ovat myös suosittuja sijoituskohteita. Esimerkiksi kulta on hyödykkeistä yksi suosituimpia. Kulta on historian vanhimpia sijoituskohteita ja sitä pidetään eräänlaisena turvasatamana silloin kun muualla sijoitusmarkkinoilla on ilmassa epävarmuutta. Erilaiset talouden kriisit, kuten valuuttakriisit ja korkea inflaatio ovat tilanteita, jossa sijoittaminen kultaan kiinnostaa ihmisiä. Kulta antaa sijoitusportfolioon hajautushyötyjä kun osakemarkkinat laskevat, jonka lisäksi kulta nähdään myös erinomaisena arvonsäilyttäjänä sen pitkän historian vuoksi. Kullan tuotto-odotus perustuu siihen, että oletetaan jonkun ostavan sen myöhemmin kalliimmalla kuin itse osti. Fyysisen kullan omistamisesta ei siis ole mahdollista saada osinkoja. On kuitenkin huomioitavaa, että kullan luonteensa vuoksi perustelut siihen sijoittamiseen voi olla erilaiset, kuin verrattuna esimerkiksi pörssiosakkeisiin. Perusteluina voidaan nähdä juurikin turva kovien tuottojen sijaan. (Heikinheimo 2020.)

Asuntosijoittamisella tarkoitetaan sijoitustoimintaa, jossa hankintaan asunto yleensä asunto-osakeyhtiöstä ja laitetaan se vuokralle. Asuntosijoittamisen tuotto muodostuu kuukausittaisista vuokratuloista ja mahdollisesta arvonnoususta. Tästä sijoittamisen muodosta saatua kuukausittaista vuokratuloa pidetään yleensä hyvänä tapana kerryttää passiivista kuukausittaista tulovirtaa. Asuntoihin voi sijoittaa erilaisten rahastojen kautta, tai ostaa asunnon itse. Tämä valinta riippuu aina sijoittajan henkilökohtaisista mieltymyksistä. Yleensä asuntosijoittamisessa käytetään huomattavaa

velkavipua, mikä nostaa oman pääoman tuotto prosenttia ja tekee näin asuntosijoittamisesta varteenotettavan sijoitusmuodon. Suurimmat riskit asuntosijoittamiseen liittyvät juurikin velkavipuun. Jos velkavipun käyttö on liian suurta ja huoletonta, kasvattaa se riskejä, koska tällöin sijoittaja ei kestä mahdollisia vastoinkäymisiä niin hyvin. (Asuntosijoittaminen vuonna 2021 – 10 hyvää syytä sijoittaa asuntoihin 2021.)

Edellä on kerrottu yleisimpiä sijoituskohteita. Sijoituskohteita on kuitenkin olemassa paljon erilaisia, ja yksi suosituimmista vaihtoehtoisista sijoituskohteista viime vuosina ovat olleet erilaiset kryptovaluutat. Kryptovaluutalla tarkoitetaan kryptografiaan perustuvaa digitaalista valuttaa. Markkinoilta on tällä hetkellä saatavilla tuhansia erilaisia kryptovaluuttoja, mutta suosituimpana niistä pidetään Bitcoinia, joka on myös markkina-arvoltaan suurin kryptovaluutta. Kryptovaluutat ovat omaisuusluokkana suhteellisen tuore, sillä esimerkiksi Bitcoin luotiin vasta vuonna 2008. Kryptovaluuttoihin sijoittamista pidetään yleensä suuren riskin sijoituksina, mutta vastaavasti niiden tuotot voivat olla myös todella suuria. Kryptovaluuttojen tuotto muodostuu kullaan tapaan yleensä ainoastaan arvonnoususta. Yleisimpänä motiivina kryptovaluuttoihin sijoittamisessa on juurikin suuret tuotot, sekä riippumattomuus keskuspankeista ja niiden rahapolitiikasta. (Hyppänen 2019.)

Kun pohditaan sijoittamisen aloittamista mietitään usein onko se järkevää tai kannattavaa. Sijoittaminen on yleensä hyvinkin kannattavaa ja tämä perustuu niin sanottuun korkoa korolle -ilmiöön. Kun pääomalle saadaan tuottoa, on pääoma luonnollisesti kasvanut saadun tuoton verran, eli sille on saatu korkoa. Seuraavalla kerralla kun pääomalle saadaan tuottoa, on siinä tällä kertaa mukana myös edellinen tuotto. Eli myös edellisille koroille on saatu korkoja. Tämä ilmiö on myös suuressa roolissa vedonlyönnissä, jota tarkastellaan myöhemmin tässä työssä. Kuviossa 2 havainnollistetaan korkoa korolle -ilmiötä erilaisilla tuotoilla käyttäen tuhannen euron alkupääomaa. (Kannattaako sijoittaa? – korkoa korolle -ilmiö 2017.)

Kuvio 2. Sijoitetaan 1000 € ja tarkastellaan, kuinka sijoituksen arvo kehittyy 1%, 5%, 8% ja 10% vuosituotoilla. (Kannattaako sijoittaa? – korkoa korolle -ilmiö 2017)

3.2 Käsitteet

Odotusarvo

Vedonlyönnissä odotusarvolla tarkoitetaan saatavilla olevan kertoimen ja todennäköisyysarvion tuloa. Mikäli pelisijoittaja pyrkii sijoitettavan pääoman kasvattamiseen, on hänen sijoitettava ainoastaan sellaisiin kohteisiin, joiden odotusarvo on suurempi kuin **1.00**. Esimerkkinä La Ligan ottelu keväältä 2019 Real Madrid – Fc Barcelona. Oletetaan, että pelaaja on laskenut otteluun 1X2-markkinaa todennäköisyysarvion 35.0 %-25.0 %-40.0 %. Kyseiseen otteluun vedonvälittäjä Pinnacle tarjosi Fc Barcelonan voitolle kerrointa 2.64. Kertoimella tarkoitetaan vedonlyönnistä puhuttaessa vedonlyöntimarkkinan arvioiman todennäköisyyden käänteislukua, josta vedonvälittäjä on lisäksi ottanut katteensa. Mikäli pelaaja on päättänyt lyödä vetoa kyseisen tapahtuman puolesta oman todennäköisyysarvionsa mukaan, on hänen vetonsa odotusarvo tässä tapauksessa $(0.4 \cdot 2.64) = \mathbf{1.056}$. Jos pelaaja on kuitenkin jostain syystä päättänyt pelata kotijoukkueen voittoa, olisi hänen odotusarvonsa ollut Pinnacellelta saatavilta kertoimilla $(0.35 \cdot 2.65) = \mathbf{0.93}$. Tässä esimerkissä pelaaja on panostanut Fc Barcelonan

tapauksessa ylikertoimeen ja jälkimmäisessä Real Madridin tapauksessa alikertoimeen. (Oddsportal 2019.)

Ylikerroin

Ylikertoimella tarkoitetaan kerrointa, jonka odotusarvo on suurempi kuin **1.00**. Kts. esimerkki odotusarvosta. Pitkällä aikavälillä ylikertoimien pelaaminen johtaa sijoitetun pääoman kasvamiseen. (Vedonlyöntisanastoa 2017.)

Alikerroin

Alikertoimella tarkoitetaan kerrointa, jonka odotusarvo on pienempi kuin **1.00**. Kts. esimerkki odotusarvosta. Pitkällä aikavälillä alikertoimien pelaaminen johtaa sijoitetun pääoman menettämiseen. (Vedonlyöntisanastoa 2017.)

Todennäköisyysarvio

Todennäköisyysarvio on seurausta todennäköisyyslaskennasta. Todennäköisyyslaskennassa jotakin tapahtumaa koskeva informaatio muutetaan tapahtuman todennäköisyysarvioksi. Voitollisessa vedonlyönnissä todennäköisyysarviot ovat tärkeässä roolissa. Arvioiden tekemiseen on olemassa lukemattomia erilaisia menetelmiä, eikä yhtä oikeaa menetelmää ole olemassa, koska todennäköisyysarviot ovat aina subjektiivisia. Mikäli vedonlyöntimarkkina onnistuisi tekemään täydellisen eksaktit ja objektiiviset arviot kohteista, ei voitollinen vedonlyönti olisi enää lainkaan mahdollista. (Vuoksenmaa 2016, 85–85.) Vedonlyönnin ammattilaiset käyttävät usein erilaisia matemaattisia ja tilastollisia malleja laatiessaan todennäköisyysarvioita tietyille tapahtumalle. Mallintaessa esimerkiksi jalkapallo-ottelun todennäköisyyksiä, on otettava huomioon erilaisia tekijöitä kuten, joukkueiden peliesitykset, poissaolot, olosuhteet, rasisus ja motivaatiotasot, sekä kotietu. Hyvän todennäköisyysarvion yksi tärkeimpiä tekijöitä on se, kuinka tapahtumaan vaikuttava informaatio saadaan muutettua mahdollisimman tarkasti numeraaliseen muotoon. Todennäköisyysarvioiden laatua voidaan arvioida pitkällä aikavälillä toteutuneen palautusprosentin muodossa, sekä lyhyemmällä aikavälillä riittävän likvidissä markkinassa päätöskertoimien tarkastelun avulla. (Vedonlyöntisanastoa 2017.)

Päätöskerroin

Päätöskertoimella tarkoitetaan viimeisintä saatavilla olevaa kerrointa ennen jonkun tapahtuman alkua. Varianssin vuoksi vetojen laadun tarkastelu lyhyellä aikavälillä on hankalaa, koska sattuman osuus vedonlyönnissä on huomattavan suuri. Kuitenkin tarkastelemalla päätöskerrointa, voidaan tehdä oletuksia vetojen laadusta jo huomattavasti lyhyemmästä otannasta. Mikäli onnistut lyömään vetosi jatkuvasti päätöskerrointa suuremmalla kertoimella, voidaan olettaa, että onnistut tekemään myös pidemmällä aikavälillä onnistuneita sijoituspäätöksiä. Analysoitaessa päätöskertoimia on kuitenkin syytä muistaa, että mitä likvidimpi ja suurempi markkina on, niin sitä vahvempi on myös yleensä päätöskerroin ja täten siihen peilaaminen on näissä tapauksissa relevantimpaa verrattaessa pienempiin markkinoihin. (Miksi kertoimen muutokset ovat tärkeitä 2019.)

Varianssi

Varianssilla tarkoitetaan tilastollista hajontaa kuvaavaa termiä. Varianssi kertoo sattunaismuuttujan keskimääräisen arvojen vaihtelun odotusarvon ympärillä. Varianssi on keskihajonnan neliö. (Tilastokeskus n.d.) Sattuman ja varianssin ymmärtäminen on yksi tärkeistä tekijöistä puhuttaessa voitollisesta vedonlyönnistä. Sattuman suuruus vaihtelee tapahtumakohtaisesti, mutta esimerkiksi jokaisessa urheilulajissa sattumalla on jonkinlainen vaikutus lopputulokseen. Voidaan ajatella, että jokainen urheilutapahtuma on ikään kuin eräänlainen arvonta, joka koostuu monista pienistä sattunais tapahtumista. Yksittäisen tapahtuman lopputulos voi täten olla hyvinkin sattumanvarainen, mutta tarpeeksi suuressa otannassa sattuman vaikutus katoaa. Jotta pelisijoittaja pystyy ymmärtämään varianssin, on hänen ensin ymmärrettävä tapahtumiin liittyvä sattuma ja sen vaikutus sijoitusten realisoitumiseen. (Vuoksenmaa 2016, 76.)

Palautusprosentti

Palautusprosentilla tarkoitetaan pelaajan voittamien rahojen suhdetta sijoitettuun rahasummaan. Esimerkiksi sadan vedon otoksessa pelaajalle on palautunut 1100 € ja hänen sijoittamansa rahasumma tässä otoksessa on yhteensä 1000 €. Täten hänen palautusprosenttinsa otoksessa on $(1100/1000) = 1.10$ eli **110 %**. Voitollisen vedon-

lyöjän tunnistaa juurikin yli sadan palautusprosentista suuressa otoksessa. Vastavasti vedonvälittäjän palautusprosentti tarkoittaa sitä, kuinka paljon välittäjä palauttaa pelaajalle voittona pelin kokonaisvaihdosta. (Vedonlyöntisanastoa 2017.)

Pelikassa

Pelikassa tarkoittaa ainoastaan vedonlyöntiin varattua rahasummaa, mikä on muista menoistasi täysin erillinen summa eikä sen menettäminen täten vaikuta elintasoosi. Menoista erillinen pelikassa on tärkeä osa voitollista vedonlyöntiä ja se on yksi ensimmäisistä asioista, mikä tulee miettiä tarkasti aloittaessasi tähtäämistä ammattimaiseen pelisijoittamiseen. (Vedonlyöntisanastoa 2017.)

Kirjanpito

Voitollisessa vedonlyönnissä pelaajan oma kirjanpito tehdyistä sijoituspäätöksistä on erittäin tärkeä. Kirjanpidon avulla pelaaja pystyy analysoimaan pelaamiaan kohteita ja täten tekemään mahdollisesti pelimenestystään parantavia päätöksiä tulevaisuudessa. Kirjanpidosta voi esimerkiksi tulla ilmi pelattu tapahtuma, pelimuoto, pelattu merkki, sijoitettu panos sekä lopputulos. Seurattavien asioiden lista voi vaihdella pelatusta lajista riippuen, mutta myös päätöskerrointa ja pallopeleistä tuttua maaliodottamaa (Xg.) ja tästä johdettua vetojen odotusarvoa voisi olla relevanttia seurata. Tarpeeksi suuren otannan saavuttava kirjanpito on oiva tapa mitata osaamistasi pelisijoittajana. (Vedonlyöntisanastoa 2017.)

Vedonlyönti syndikaatti

Vedonlyönnissä syndikaatilla tarkoitetaan ihmisten muodostamaa ryhmää, joka lyö vetoja ja tekee tutkimustyötä yhtenä organisaationa. Syndikaattina toiminen tuo toimintaan synergiaetuja verrattuna yksin toimimiseen. (Forming a betting syndicate n.d.)

3.3 Vedonlyönti pelinä ja sen erilaiset pelaajat

Vedonlyöntiä pidetään yleisesti eräänlaisena pelinä, jossa tarkoituksena on voittaa rahaa. Joillekin osallistujille tämä peli näyttäytyy enemmän viihteenä, kun taas toisille kyseessä on vakavasti otettava sijoitusmuoto tai keino hankkia oma elantonsa. Jälkimmäinen ryhmä on ensimmäistä huomattavasti pienempi. Nykyisin vetoa voi lyödä lähes mistä tahansa asiasta, mutta suosituimpana muotona on urheiluvedonlyönti, johon keskitytään myös tässä työssä. Vedonlyöntiin tarvitaan yleensä vedonvälittäjä, joka ottaa vedon vastaan. Nykyisessä vedonlyöntimarkkinassa vedonvälittäjää kuitenkin harvoin pidetään pelin vastapuolena. Vastapuolena ovat toiset pelaajat jotka lyövät vetoa samasta tapahtumasta. Vedonvälittäjä ottaa tapahtumasta oman katteensa, mistä muodostuu niiden tulo. (Miller & Davidow 2019, 13-14; Vuoksenmaa 2016, 51.)

Viihdepelaajalle vedonlyönnin tarkoituksena on tarjota nimenomaisesti viihdettä ja tunteita. Pelattu raha oman suosikkijoukkueen puolesta tuo lisäjännitystä seurattuun otteluun. Viihdepelaajat kertovat usein lyövänsä vetoa rahan voittamisen vuoksi, mutta todellisuudessa suurin osa heistä on tappiollisia vedonlyöjiä. Kuitenkin mahdollisuudet tulevaisuuden mahdollisista voitoista saavat heidät jatkamaan pelaamista, mikä taas mahdollistaa osaltaan voittavien pelaajien olemassaolon. Viihdepelaajalle on ominaista erilaiset virheet, joiden vuoksi vedonlyönnin tuotto on pitkällä aikavälillä negatiivinen heille. Näitä virheitä on esimerkiksi lyhytnäköisyys, jolla tarkoitetaan sitä, että pelaaja keskittyy lyhyen aikavälin otantaan pelimenestyksessä. Tästä johtuen viihdepelaaja saattaa saada liian huonon tai liian optimistisen kuvan omista taidoistaan. Lisäksi taikauskoa, mustavalkoista ajattelua ja muita ajatusharjoja voidaan pitää ominaisuuksina tai virheinä, jotka huonontavat pelaajan tulosta. (Vuoksenmaa 2016, 57-60.)

Vuoksenmaan (2016, 61-62) pelaajat voidaan viihdepelaajien lisäksi jakaa harrastajiin, puoliammattilaisiin, sekä ammattilaisiin. Viihdepelaajat ja harrastajat kattavat näistä neljästä ryhmästä suurimman osan pelaajia. Harrastajat saavat pelistä viihteen lisäksi osaamiseen liittyvää mielihyvää, mutta ovat kuitenkin yleensä pitkällä aikavä-

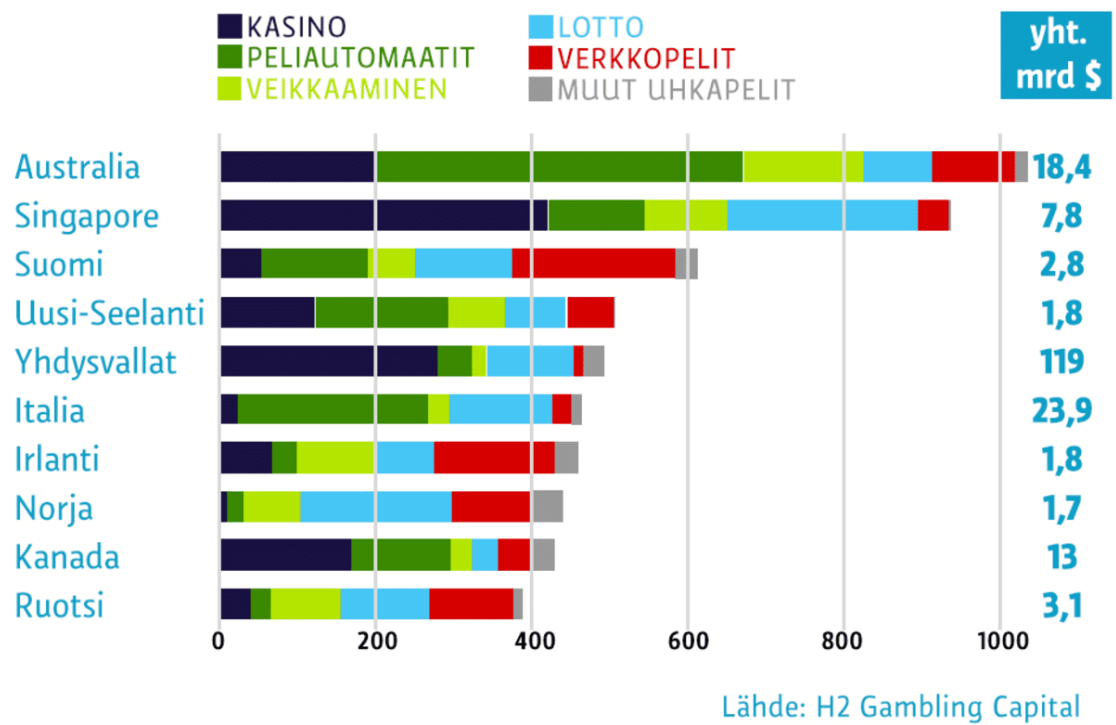
lillä tappiollisia pelaajia. Puoliammatillaiset pääsevät vedonlyönnissä yleensä omilleen tai hieman voitolle, mutta eivät pysty pitkällä aikavälillä elättämään itseään täysin vedonlyönnillä. He kuitenkin lähestyvät vedonlyöntiä ammattimaisesti ja käyttävät yleensä erilaisia menetelmiä todennäköisyyksien laskemiseen.

Vedonlyönnin ammattilaiset ovat neljästä ryhmästä kaikista marginaalisin kooltaan. He ovat vedonlyönnistä voitolla pitkällä aikavälillä ja elättävät itsensä täysin vedonlyönnillä. Ammattilaiset pelaavat yleensä suurilla panoksilla verrattuna kolmeen edelliseen ryhmään ja heidän riskin- ja paineensietokykynsä ovat korkeita. Ammattilaiset pitävät tarkkaa kirjanpitoa vedoistaan ja ymmärtävät syvällisesti ylikertoimien pelamisen pitkässä sarjassa. He ovat tottuneita varianssiin ja osaavat suhteutua vedonlyöntiin tarvittavalla tunteettomuudella. Lisäksi heillä on yleensä vahva osaaminen todennäköisyysarvioiden laatimisessa. Arvioiden tekemisessä käytetään usein matemaattisia malleja. Usein ammattilaiset operoivat pienillä marginaaleilla suhteessa vedonlyöntimarkkinaan. Tästä syystä pelattavien summien täytyy olla huomattavasti suurempia kuin muiden pelaajaryhmien. Yleensä ammattilaisen pelikassaksi suositellaan vähintään noin 50 000 euron, mahdollisesti jopa 100 000 euron alkupääomaa. Matka harrastajasta aina vedonlyönnin ammattilaiseksi on yleensä pitkä ja se vaatii paljon opiskelua, sekä kärsivällisyyttä pääoman kerryttämisen kanssa. (Vuoksenmaa 2016, 62; Hoffman 2020.)

Vedonlyönti on sen ammattilaisille eräänlainen sijoitusmuoto siinä missä muutkin sijoituskohteet. Vedonlyönnissä nopea kassankierto mahdollistaa korkoa korolle -ilmiön nopeamman hyödyntämisen, mikäli toiminta on voittavaa pitkällä aikavälillä. Voittavaan vedonlyöntiin vaaditaan todennäköisyysarvioiden laatimista ja täten edun tavoittelua suhteessa markkinaan. Todennäköisyysarvioita erilaisista urheilutapahtumista voidaan luoda esimerkiksi erilaisten matemaattisten mallien avulla, joita ammattilaiset usein käyttävät. Mallinnukseen ei ole olemassa yhtä oikeaa keinoa, vaan niitä on useita erilaisia ja yleensä jokaisella vedonlyönnin ammattilaisella on erilaiset mallit ja metodit millä he todennäköisyyksiä eri tapahtumiin arvioivat. Vedonlyöjän etu markkinaan nähden parempien todennäköisyysarvioiden avulla, sekä korkoa korolle -ilmiö mahdollistavat vedonlyönnin hyödyntämisen elinkeinona. (Vuoksenmaa 2016, 85-87.)

Vedonlyönnissä ollessa rahapeli, on sillä mahdollisuus aiheuttaa myös riippuvuutta. Taitopelinä se ei aiheuta riippuvuutta yhtä helposti, kuin esimerkiksi nopeatempoisemmat rahapelit, kuten peliautomaatit tai bingo, mutta riski ongelmapelaamiseen on silti olemassa. Ongelmapelaajalle tyypillistä on, että hän vai ostaa pelistä saatavan tunnekuohon. Myös pidempään pelanneille vedonlyöjille ajautuminen ongelmapelaamiseen voi olla mahdollista. Esimerkiksi pitkät tappioputket ja niistä aiheutuvat psykologiset haasteet voivat ajaa ammattipelaajan jahtaamaan hakemaan takaisin menetettyjä rahoja. Tämä taas voi johtaa ongelmapelaamisen kierteeseen ja lopulta pääoman menettämiseen. (Vuoksenmaa 2016, 404-406)

Suomalaisista noin 3% 15-74 vuotiaista kärsi eri asteisista rahapeliongelmissa vuonna 2019. Tämä osuus on pysynyt samalla tasolla vuodesta 2007. Tämä tarkoittaa noin 112 000 suomalaista. Rahapeliriippuvuudesta, joka on peliongelmiin vakavin muoto, kärsii noin 1,4% suomalaisista. Peliongelmat ovat miehillä huomattavasti yleisimpiä kuin naisilla. Eniten ongelmapelaajia löytyy nuorista aikuisista eli 18-24 vuotiaista. (Rahapeliin pelaaminen riskitasolla on vähentynyt – peliongelmat ovat yhtä yleisiä kuin ennenkin 2020.) Suomessa pelataan rahapelejä eniten Euroopassa henkilöä kohden vuodessa ja kolmanneksi eniten koko maailmassa. Yksi selitys rahapeliin suosiolle Suomessa lienee niiden pelaamisen helppous. Veikkauksen peliautomaatteja pystyy pelaamaan lähes jokaisessa kaupassa ja huoltoasemalla. (Suomalaiset maailmanluokan uhkapelaajia – Yli 400 euroa vuodessa rahapeleihin 2014.) Kuviossa 3 havainnollistetaan suomalaisten rahapelaamista suhteessa muihin maihin.

Kuvio 3. Rahapelaamisen määrä havainnollistettu maittain. (H2 Gambling Capital 2014)

3.4 Ammattimainen vedonlyönti eri näkökulmista

Psykologinen näkökulma

Vedonlyönti vertautuu pelinä hyvin lähelle esimerkiksi pokeria. Molemmille näille peleille on ominaista todennäköisyydet, odotusarvot ja sattuman suuri merkitys. Esimerkiksi shakkiin verrattuna nämä molemmat pelit ovat hyvin erilaisia, sillä mikäli pelaaja tekee shakissa virheen tai huonon päätöksen, johtaa se yleensä heti tappioon. Eli sattuman rooli on pieni. Vedonlyönnissä ja pokerissa vastaavasti pelaaja voi tehdä

useita hyviä tai huonoja päätöksiä putkeen ja tulos voi silti olla mitä tahansa. Nyrkkisääntönä näissä peleissä voidaan kuitenkin pitää sitä, että mitä pidempään pelaaja tekee oikeita asioita ja päätöksiä pelissä, sitä todennäköisempää on, että lopputulos on pitkällä aikavälillä pelaajalle positiivinen. (Duke 2018, 20-23.)

Kun puhutaan vedonlyönnistä psykologisesta näkökulmasta, on otettava heti huomioon henkilön kyky sietää epävarmuutta. Usein sijoittamisessa puhutaan riskistä, mutta koska markkinoiden toimijat ovat pääasiassa epäsystemaattisesti toimivia ihmisiä, mikä tekee markkinoiden ennustamisesta haastavaa, on meidän täten puhuttava epävarmuudesta. Riskillä tarkoitetaan siis tunnetun negatiivisen lopputuloksen mahdollisuutta jossakin tapahtumassa. Epävarmuudella taas tarkoitetaan tuntematonta riskiä, eli emme voi etukäteen tietää, miltä jonkun tapahtuman todennäköisyysjakauma tarkasti näyttää. (Riski, epävarmuus ja muutama muu termi n.d.)

Epävarmuus on osa jokaisen vedonlyönnin ammattilaisen arkea. Usein epävarmuuden ajatellaan liittyvän urheilutapahtumien satunnaisiin lopputuloksiin. Lisäksi epävarmuutta voidaan kokea esimerkiksi omista tiedoista tai päätöksentekoprosessista. Vedonlyönnissä olennaista onkin pystyä tekemään pitkällä aikavälillä tuottavia päätöksiä epävarmasta tulevaisuudesta huolimatta. Kun mietitään yksittäistä urheilutapahtumaa, on sen lopputulos usein hyvin sattumanvarainen. Näitä sattumanvaraisia tuloksia on kuitenkin mahdollista käyttää tulevaisuuden päätöksentekoprosessissa ja ajatella niitä eräänlaisena palautteena. (Duke 2018, 75-79.)

Mitä pidempään vedonlyöntiä tai muita rahapelejä on pelannut, sitä todennäköisempää on, että pelaaja on nähnyt paljon erilaisia mahdollisia tuloksia, niin onnekkaita kuin hyvin epäonnisiakin. Esimerkiksi olet pelannut jalkapallo otteluun alle 2.5 vedon ja huomaat tuloksen olevan 0-0 viisi minuuttia ennen ottelun loppua. Kun seuraavan kerran katson ottelun tulosta, huomaat ottelun päättyneet 2-1 kotijoukkueen voittoon. Kolme maalia noin lyhyessä ajassa on suhteellisen epätodennäköinen tapahtuma, mutta kun jotain asiaa toistetaan tarpeeksi monta kertaa, on normaalia, että välillä tapahtuu myös epätodennäköisiä asioita. Tarpeeksi pitkällä aikavälillä erilaisten tapahtumien tulokset kuitenkin lähentyvät niiden odotusarvoa. Tätä kutsutaan

suurten lukujen laiksi. Tästä syystä on tärkeää, että ammattimainen vedonlyöjä ymmärtää varianssin ja sen merkityksen vedonlyönnissä. (Buchdahl, 2016 130.)

Jotta vedonlyönnissä voidaan menestyä pitkällä aikavälillä, on pelaajalla oltava siihen riittävät kyvyt muutenkin kuin teknisestä näkökulmasta. Pelaajan tulee ymmärtää oman ajattelun heikkoudet. Ihminen pyrkii selittämään erilaisia tapahtumia itselleen edullisesta näkökulmasta. Nämä selitykset tai tarinat ovat usein yksinkertaisia ja johdonmukaisia selvityksiä sille, miksi jokin asia tapahtui niin kuin se tapahtui. Todellisuudessa tapahtuma on kuitenkin suurella todennäköisyydellä satunnaisuutta, vaikka uuteen todellisuuteen mieli väittäisikin jotain muuta. Esimerkiksi kaksi tasavahvaa jalkapallojoukkuetta, joilla on identtinen voittojen ja tappioiden historia. Kyseiset joukkueet pelaavat ottelun, ja toinen joukkue voittaa ottelun suurinumeroisesti. Tällaisessa tilanteessa ihmisen mieli ajattelee helposti, että voittanut joukkue olisi huomattavasti parempi, vaikka kyse on ainoastaan sattumasta. (Kahneman 2011, 231-235.)

Edellä mainitun ajatusvinouman ja muiden samankaltaisten psykologisten vinoumien vuoksi, joita ihmismielellä on tapana luoda, on ammattimaiselle vedonlyöjälle tärkeää, että hän käyttää päätöksentekoprosessissaan apuna jonkinlaista konetta. Tietotekniikan ja mallien käyttäminen helpottaa päätöksien tekemistä ja parantaa pelimenestystä, koska tällä tavoin psykologisten vinoumien määrä päätöksenteossa vähenee. Esimerkkinä yhdestä tietoteknisestä mallista on Monte Carlo -simulaatio, jonka avulla voidaan arpoa useista tapahtumista koostuvan todennäköisyysjakauman tuloksia monia kertoja, mikä taas johtaa suhteellisen hyviin arvioihin jonkun tapahtuman todennäköisyydestä. (Vuoksenmaa 2016, 288-295.)

Sosiaalinen näkökulma

Kansainvälisen vedonlyöntimarkkinan yhteenlaskettu koko vuonna 2020 oli noin 203 miljardia Yhdysvaltain dollaria. Ala työllistää maailmanlaajuisesti vajaat 200 000 henkilöä. Vedonlyönnillä on täten merkittävä kansantaloudellinen vaikutus ja ulottuu laajasti koko maailmaan. Internet on helpottanut pelaamista huomattavasti ja mahdollistanut vedonlyönnin kaikille halukkaille lain sallimissa keinoissa. (Key data on the global sports betting sector 2020.)

Vedonlyönti on moninpeli, jossa vastapuolena voi olla melkeinpä kuka tahansa. Tarkoituksena on voittaa vastapuolelta rahaa. Vastapuoli voi olla ystäväsi, tuntematon henkilö maailman toisella puolella tai joissain tapauksissa vedonvälittäjäsi. (Miller & Davidow 2019, 13-15.)

Vedonlyöntiä voidaan pelata yksin tai yhdessä. Ammattimaisesta näkökulmasta parhaan taloudellisen tuloksen mahdollistaa useissa tapauksissa erilaiset pelikimppat tai syndikaatit. Pelikimppa tarjoaa mahdollisuuden jakaa kokemukset vedonlyönnistä ystävien kesken, jonka lisäksi se jakaa riskiä ja työtä osallistujien kesken. Näin pelaajalle voi ajankäytöllisesti vapautua aikaa muihin asioihin. Lisäksi yhdessä pelaaminen tuottaa kaikille osallistujille synergiaetuja, koska tietoa ja taitoja on käytössä enemmän, kuin jos pelaamista harjoittaisi yksin. Pelikimppojen ongelmana voidaan nähdä vastuunjako ja rahan kanssa mahdollisesti tulevat ongelmat, jos asioita ei ole sovittu juridisesti pitävästi osapuolten kesken. (Vuoksenmaa 2016, 395.)

Vedonlyöntiammattilaisuuteen kuuluu olennaisena osana myös kokemus siitä, miten henkilö kokee olevansa osallinen yhteiskuntaan. Vedonlyöntivoitoista ei useissa tapauksissa suomessa makseta veroja, esimerkiksi pääomatuloverotuksen muodossa. Tämä johtuu siitä, että vedonlyöntiä tarjoavat yritykset maksavat erilaisia lisenssimaksuja ja veroja. Esimerkiksi kotimainen Veikkaus maksaa arpajaisveroa. Kaikki pelintarjoajat, jotka ovat Eta-maita ja joilla on EU:n pelilisenssi, tarjoavat voittonsa verovapaina pelaajilleen. Tämä on herättänyt julkista keskustelua siitä mikä olisi oikea toimintatapa. On kuitenkin huomioitava, että vaikka vedonlyöntituloista ei makseta suoraan veroja, on ammattimaisten vedonlyöjien tuoma rahamäärä yhteiskuntaan suomessa miljoonia euroja vuosittain. Tämä osaltaan kompensoin voitoista maksamattomia veroja. Suomessa arpajaislain muuttaminen saattaa lähivuosina vaikuttaa vedonlyöntiammattilaisen arkeen negatiivisesti. Muutoksessa pyritään saamaan aikaan maksuliikenne-estojä ja markkinoinnin rajoittamista suomessa. Tämä vaikuttaisi ammattimaiseen vedonlyöntiin todennäköisesti negatiivisesti. (Vedonlyönti ja verotus n.d; Arpajaislakilausunto 2021.)

Taloudellinen näkökulma

Suomessa palkansaajien mediaani vuonna 2019 ottaen huomioon kaikki työnantaja-sektorit oli 3140 € (Kokonaisansiot työnantajasektorin mukaan 2019). Vedonlyöjänä on mahdollisuus päästä varsin hyviin ansioihin verrattuna esimerkiksi suomalaisten palkansaajien mediaaniin. Tämä vaatii kuitenkin taustalle pitkän prosessin ja paljon omistautunutta työtä. Lisäksi pääoman kerääminen voi olla hidas prosessi joten, kärsivällisyys tulee tässä tärkeäksi tekijäksi. (Hoffman 2020.)

Pääoman kerääminen vedonlyöntiä varten tapahtuu yleensä kasvattamalla pelikassaa vedonlyönnillä. Mikäli oletetaan että ammattilaisvedonlyöjän pelikassa olisi keskimäärin 75 000€ ja iältään vedonlyöjä olisi 20-34-vuotias, sijoittuisi tämä reilusti mediaanin yläpuolelle nettovarallisuusvertailussa pelkästään pelikassan takia. Kyseisen ryhmän nettovarallisuuden mediaani oli vuonna 2016 noin 20 000€. 35-44-vuotiaiden ryhmässä nettovarallisuuden mediaani oli noin 90 000€. Vedonlyönnin suhteen tulee muistaa myös se, että pelikassa yleensä kasvaa ajan karttuessa, joten tämän tarkastelun perusteella vedonlyönnin ammattilaisia voineen pitää ainakin keskimääräistä varakkaampina. (Keskimääräinen varallisuus kotitalouden viitehenkilön iän mukaan, mediaani 2016; Hoffman 2020.)

Mikäli vedonlyöjä kehittää taitojaan erittäin korkealle, on hänellä mahdollisuus suuriin ansioihin. Buchdahlin (2016, 263-269) mukaan vedonlyönnissä pitkällä aikavälillä taitavammat pelaajat tulevat voittamaan suurempia summia rahaa, kuin vähemmän taitavat pelaajat. Mitä suurempi etu pelaajalla on nähden muihin pelaajiin, sitä suuremman tuoton pelaaja saa vedolleen, ja täten korkoa korolle -ilmiön johdosta hänen kassansa kasvaa huomattavasti nopeammin kuin pelaajan, jolla etu on pienempi. Buchdahl (2016, 269) kutsuu ilmiötä ”voittaja ottaa kaiken” ilmiöksi.

Riskienhallinta on suuressa osassa vedonlyönnin taloudellista näkökulmaa. Vedonlyöjällä on ehdottomasti oltava muusta varallisuudesta irrallinen pelikassa, josta hän asettaa pelaamansa vedot. Riskienhallinnan keinoja ovat esimerkiksi panosten optimointi tai todennäköisyysarvioiden optimointi eli ”smoothaus.” Smoothauksella tarkoitetaan todennäköisyysarvion korjaamista esimerkiksi vedonlyöntimarkkinaa kohti. Tämän keinon avulla panokset eivät nouse liian suureksi, jos pelaa esimerkiksi Kellynkaavan avulla. Vedonlyöjän on hyvä oppia tuntemaan oma riskiprofiilinsa, jotta hän

tietää mikä on liikaa ja mikä sopivasti. Kun tuntee oman riskinsietokyvyn, on tulevaisuudessa valmiimpi erilaisille psykologisille tekijöille ja pystyy tekemään päätöksiä suurenkin paineen alaisena. (Vuoksenmaa 2016, 111-114.)

4 Tutkimuksen toteutus, tutkimustulokset ja johtopäätökset

4.1 Tutkimuksen toteutus

Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisena tutkimuksena, joka valikoitui tavaksi siksi, koska tutkittavaa ilmiötä ei vielä tunneta kovinkaan tarkasti. Täten tutkimuksen tavoitteena oli avata ilmiötä lukijalleen. Aineisto kerättiin verkon välityksellä toteutettavien teemahaastatteluiden avulla. Teemat käsittelivät vedonlyöntiä kolmesta eri näkökulmasta, joita olivat psykologinen, sosiaalinen ja taloudellinen näkökulma. Haastattelussa käytettiin apukysymyksiä, joiden avulla eri teemoja pystyttiin käsittelemään ja avaamaan paremmin haastateltavien kanssa. Haastateltavia henkilöitä oli yhteensä neljä.

Haastateltavat henkilöt olivat vedonlyönnin ammattilaisia, ja he valittiin tutkimukseen niin sanotun eliittiotannan perusteella. Haastateltavat henkilöt olivat esiintyneet edukseen ja tuoneet oman osaamisensa esille erilaisissa sosiaalisen median palveluissa ja alaan liittyvissä seminaareissa. Haastattelut toteutettiin keväällä 2021 ja ne kestivät kukin noin tunnin. Niiden aikana haastatteluista kerättiin muistiinpanoja eri teemoihin liittyen, jonka lisäksi ne nauhoitettiin ja litteroitiin jälkikäteen. Tämä takasi aineistojen helpomman analysoinnin. Haastattelurunko löytyy tämän työn liitteistä.

Tutkimustuloksia käsitellään teemakohtaisesti. Kyseiset teemat, eli kolme erilaista näkökulmaa vedonlyönnistä ovat olleet koko tutkimuksen ydin. Myös haastattelut toteutettiin käsitellen näitä kolmea teemaa, joiden avulla pystytään vastaamaan tutkimusongelmaan, joka oli: millaista on olla ammattilaisvedonlyöjä? Tutkimustuloksissa tähän ongelmaan kerrotaan tulokset psykologisesta, sosiaalisesta ja taloudellisesta näkökulmasta.

4.2 Tutkimustulokset

Tässä luvussa esitellään tutkimuksen tuloksen. Tutkittavana aiheena oli vedonlyöntiammattilaisuus kolmesta eri näkökulmasta. Tutkimuskysymykseen, eli millaista on olla ammattilaisvedonlyöjä, pyritään vastaamaan näiden näkökulmien kautta. Alussa käsitellään haastateltavien vedonlyöntiammattilaisten taustoja, jonka jälkeen tulokset käsitellään näkökulmittain.

Haastateltavien henkilöiden henkilöllisyys on suojattu ja anonyymiyden vuoksi heistä käytetään termejä henkilö 1, henkilö 2, henkilö 3, ja henkilö 4.

Kaikilla haastatteluihin osallistuneilla henkilöillä oli vähintään viiden vuoden kokemus ammattimaisesta pelisijoittamisesta. Pisimmällään kokemus oli jopa noin 20 vuotta. Haastateltavien keskimääräinen kokemus ammattimaisesta vedonlyönnistä oli noin 15 vuotta. Kaikki haastateltavat olivat sukupuoleltaan miehiä, mutta sukupuolen merkitystä tässä tutkimuksessa ei otettu suuremmin huomioon, vaikkakin ammatissa valtaosa on sukupuoleltaan miehiä. Sukupuoli ei kuitenkaan sulje pois kyseistä ammattia, joten sen vaikutusta ammattiin hakeutumisessa ei tutkittu.

Henkilöt 1, 2 ja 4 olivat ajautuneet vedonlyönnin pariin suhteellisen nuorena iässä. Kiinnostus vedonlyöntiä kohtaan heräsi noin kahdenkymmenen ikävuoden kohdalla näillä henkilöillä. Näillä kolmella haastateltavalla ei ollut aiempaa työuraa taustalla. Henkilöllä 3 oli taustallaan jo pidempi työura ja kiinnostus vedonlyöntiä kohtaan heräsi myöhemmällä iällä. Kaikille henkilöille yhteistä oli se, että he käyttivät haastattelussa termiä ajautuminen usein, kun puhuttiin siitä miten he olivat aloittaneet vedonlyönnin parissa. Kiinnostus heräsi kaikissa tapauksissa esimerkiksi pitkäveto tai

vakiolappujen täyttämisestä, jonka jälkeen aihetta alettiin tutkia tarkemmin. Tästä kiinnostuksesta alkoi henkilöillä prosessi kohti vedonlyönnin ammattilaisuutta ja tämä prosessi kesti tapauksesta riippuen noin 3-5 vuotta. Henkilöillä 2, 3 ja 4 vedonlyönti oli vielä kokopäiväisenä osana arkea ja työpäivät olivat poikkeuksetta pitkiä. Henkilö 1 suhtautui vedonlyöntiin nykyisin hieman rennommin, enemmänkin puoli-päivätyönä. Tämä johtui osaltaan siitä, että taloudellinen asema on mahdollistanut tällaisen lähestymistavan, jossa pelataan enemmän omilla ehdoilla.

Kaikilla haastateltavilla vedonlyöjillä urheiluedonlyönti oli vedonlyönnin muoto, jota he harjoittivat. Laji- ja pelattujen sarjojen monimuotoisuus oli havaittavissa ja jokaisella henkilöillä oli hieman erilaiset preferenssit. Haastatteluissa nousi esiin kaikkien henkilöiden osalta jalkapallo, mikä on myös suosituin laji vedonlyönnissä kansainvälisesti. Muita lajeja olivat esimerkiksi salibandy, snooker ja golf. Jalkapallosarjojen määrä, joita yksittäinen henkilö hallitsi ja pystyi lyömään vetoa, vaihteli muutamasta sarjasta aina kymmeneen sarjaan saakka.

Psykologinen näkökulma

Psykologissa näkökulmassa haastateltavien kanssa käsiteltiin epävarmuuden sietämistä, päätöksentekoprosessia ja merkityksellisyyden kokemusta ammatissa henkilökohtaisesta näkökulmasta.

Henkilö 1 kuvaili suhtautumistaan epävarmuuteen kunnioittavana. Hän tiedostaa ja hyväksyy epävarmuuden läsnäolon pelisijoittajan arjessa. Hän myös sanoi tottuneensa siihen ja pystyi tekemään päätöksensä hyvin epävarmuudesta huolimatta. Henkilöt 2 ja 4 kertoivat olevansa tottuneita epävarmuuteen ja tiedostivat sen olevan osa vedonlyöntiä. Henkilö 3 kertoi suhtautuvansa epävarmuuteen inhimillisesti. Hän kertoi epävarmuuden näkyvän omassa arjessaan esimerkiksi epävarmuutena omiin tietoihin. Tämä epävarmuus sai hänet tekemään entistä laadukkaampaa työtä, mikä näkyy positiivisena tuloksena pitkällä aikavälillä.

Kaikilla haastateltavilla henkilöillä oli päätöksen teon prosessissa mukana jonkinlainen matemaattinen malli. Matemaattisten mallien avulla henkilöt eliminoivat proses-

sisä haitallisia ajatusvinoumia, millä olisi negatiivinen vaikutus heidän pelimenestykseen pitkäällä aikavälillä. Erilaiset mallit olivat kaikilla henkilöillä suuressa merkityksessä. Henkilö 2 kuvaili omaa prosessiaan vedonlyönnissä suoraviivaiseksi, minkä osaltaan mahdollisti matemaattinen malli. Jos mallin mielestä jokin kohde on pelattava, niin silloin se pelataan. Henkilön 1 mielestä matemaattiset mallit ovat avaintekijöitä voitollisessa vedonlyönnissä, sillä ihmisten ajatusvinoumat eivät ole historian saatossa muuttuneet, eivätkä tule tulevaisuudessakaan muuttumaan. Tästä syystä ajatusvinoumia eliminoiva malli on yksi osatekijä mikä mahdollistaa voitollisen vedonlyönnin. Henkilöt 3 ja 4 korostivat myös mallien tärkeyttä. He toivat kuitenkin esiin ihmisten inhimillisyyden koskien malleja ja sanoivat, että joskus mallien antamia suosituksia tulee ohitettua jonkun oman ajatuksen vuoksi.

Jokainen haastateltava koki saavansa työstään henkilökohtaista merkityksellisyyden tunnetta. Henkilö 3 toi esiin erityisesti onnistumisten kokemusten merkityksen ja tietoisuuden siitä, että on keskimäärin parempi lajissa kuin muut. Myös oppimisen kokemukset olivat yhtenä suurena syynä, miksi työstä koettiin saavan merkityksellisyyden tunteita. Haastatteluissa korostui, että ilman tällaista tunnetta voitollinen vedonlyönti tuskin olisi mahdollista pitkässä juoksussa. Kukaan heistä ei nähnyt ongelmana esimerkiksi sitä, että pelin vastapuolella saattaa jossain tapauksessa olla peliongelmaasta kärsivä henkilö. Tätä mahdollisuutta pidettiin kuitenkin marginaalisena eikä sitä nähty moraalisenä esteenä omalle toiminnalle.

Sosiaalinen näkökulma

Sosiaalisen näkökulman osalta haastatteluissa käsiteltiin henkilöiden lähipiirin suhtautumista vedonlyönti ammattiin, sekä henkilöiden kokemaa omaa asemaa yhteiskunnassa sekä sitä, miten yhteiskunta näki heidät.

Kukaan osallistuneista henkilöistä ei kokenut, että heidän lähipiirinsä suhtautuminen ammattiinsa olisi ollut ongelmallinen. Henkilö 2 kertoi, että vanhemmat olivat alkuun olleet varautuneita, mutta asiasta kertomisen ja avaamisen jälkeen se oli hyväksytty. Kiinnostuminen oli suurilta osin ollut joko positiivista tai sitten kiinnostusta henkilöiden ammattia kohtaan ei ollut lainkaan. Suurilta osin ammattia piti selittää henkilöille, jotka eivät olleet lähipiiriä tai olivat kokonaan tuntemattomia.

Kaikki henkilöt näkivät itsensä yhteiskunnan täysivaltaisina jäseninä. Se miten henkilöt ajattelivat yhteiskunnan suhtautuvan heihin, toi esiin muutamia erilaisia näkemyksiä. Henkilö 3 näki itsensä eräänlaisena yrittäjänä, vaikka virallisesti vedonlyönnin harjoittamiseen ei tarvitse omaa yritystä. Hän näki ongelmana yhteiskunnan suhtautumisen esimerkiksi siinä, että yhteiskunta näkee vedonlyönnin osalta vain puuttuvat verot, eikä niinkään tuloja, mikä ammattimaiset vedonlyöjät suomeen vuosittain tuovat. Nämä tulot ovat vuosi tasolla kokonaisuudessaan miljoonia euroja, mikä on vaikuttavuudeltaan suhteellisen merkittävä summa kun pohditaan yksittäistä vedonlyöjää ja hänen lähipiiriään. Henkilö 1 ajatteli asiasta niin, että vedonlyöntivoittoa tulisi verottaa normaalin pääomatuloverotuksen mukaisesti. Lisäksi henkilöt 1 ja 4 kokivat vapauden ja riippumattomuuden yhteiskunnasta olevan tärkeä elementti omassa ammatissaan. Henkilö 2 koki suurimman roolin yhteiskunnassa olevan perheenisä ja hän koki merkityksellisyyden tunteita siitä, kun pystyy omalla toiminnallaan auttaamaan muita vedonlyöjiä parempaan pelimenestykseen.

Muutoksen kohteena oleva arpaislaki herätti hieman kysymyksiä lähes kaikissa haastateltavissa. Sen ei kuitenkaan nähty olevan ylitsepääsemätön riski oman ammatin harjoittamiseen läheisessä tulevaisuudessa. Henkilöt 2 ja 3 kokivat positiivisena asiana sen, että arpajaislain tiimoilta vedonlyöntikulttuuri on saanut enemmän näkyvyyttä suomessa julkisessa keskustelussa.

Taloudellinen näkökulma

Taloudellisen näkökulman osalta käsiteltiin työn ansaintamahdollisuuksia suurpiirteisellä tasolla. Lisäksi vedonlyönnille ominaiset epävarmat tai epätasaiset tulot muodostuivat keskustelunaiheeksi.

Henkilöt 1, 3 ja 4 korostivat vedonlyöjän taloudenpidossa riskienhallinnan tärkeyttä. Erillinen pelikassa oli avainasemassa kun pohdittiin keinoja riskienhallintaan. Lisäksi tarpeeksi pienet panostasot kohteissa vähentävät riskiä suurille kassan vaihteluille lyhyellä aikavälillä. Henkilö 1 nosti esiin henkilökohtaisen taloudellisen puskurin pitämisen, jonka avulla voidaan turvata elämän normaaleja kuluja esimerkiksi puolen vuoden ajalle. Puskurin avulla voidaan varautua epävarmoihin tuloihin.

Henkilöt 1 ja 3 nostivat esiin alan ansaintamahdollisuudet. Ne voivat tietyissä tilanteissa olla varsin suuret ja normaalissakin tapauksessa vähintään keskiverrot verrattuna normaaliin palkansaajaan. Henkilö 3 nosti esiin erityisesti toimimisen vedonlyönti syndikaatissa ja sen positiiviset vaikutukset tulotasoon. Henkilö 4 pohti ajoittain rahan merkitystä työssä. Hän nosti esille tunteet siitä, kuinka raha menettää välillä merkityksensä, kun liikutellaan suuria summia edestakaisin viikko ja kuukausitasolla, jotka voisivat tavallisella palkansaajalle tuntua erikoisilta.

Kaikki henkilöistä kokivat vedonlyönnissä menestymisen niin, että se vaatii jonkin asteista intohimo, jotta siinä voisi menestyä pitkällä aikavälillä. Vastauksista paistoi kuitenkin läpi, että osa haastateltavista suhtautui siihen kuten mihin tahansa muuhun työhön. Tämä voi osaltaan vaikuttaa siinä menestymiseen. Kaikki henkilöt jatkaisivat edelleen vedonlyöntiä, jos saisivat päättää urastaan toisin sen alkuvaiheessa. Henkilö 2 kuitenkin kouluttautuisi lisää, jotta hän oppisi lisää vedonlyönnissä hyödyllisistä taidoista, kuten koodaamisesta. Myös henkilöllä 4 oli samanlaisia ajatuksia koodaamisen suhteen.

4.3 Johtopäätökset

Tässä kappaleessa tiivistetään tutkimuksen tulokset ja kerrotaan mitä ne tarkoittavat tutkimusongelman näkökulmasta. Tutkimuksen tutkimusongelma, joka asetettiin kysymyslauseen muotoon oli : Millaista on olla ammattilaisvedonlyöjä? Tätä ongelmaa käsiteltiin kolmesta erilaisesta näkökulmasta, joita olivat psykologinen, sosiaalinen ja taloudellinen näkökulma.

Tutkimuksen mukaan ammattimainen pelisijoittaminen näyttäytyy psykologisesta näkökulmasta peliltä, jossa epävarmuus ja sen sietäminen ovat aina läsnä. Lisäksi menestyvän vedonlyöjän tulee pyrkiä minimoimaan omia vinoumiaan ajattelussa, sillä kaikilla ihmisillä näitä vinoumia on. Yksi tehokas keino vinoumien vähentämiseen päätöksentekoprosessissa on matemaattisten mallien käyttäminen. Täten ihmisen osuus päätöksenteossa vähenee, jolloin vinoumille ei jää prosessissa niin paljoa tilaa. Psykologisesta näkökulmasta myös kärsivällisyys ja pelaaminen pitkällä aikavälillä on ominaisuuksia, jotka yhdistävät vedonlyönnin ammattilaisia. Hyvänä nyrkkisääntönä

näistä ominaisuuksista voidaan pitää kuvausta, jonka mukaan vedonlyönnissä kyllä pärjää, kunhan tekee tarpeeksi oikeita asioita ja päätöksiä tarpeeksi kauan.

Sosiaalisesta näkökulmasta ammattimainen vedonlyönti näyttäytyy suurimmalle osalle henkilöistä ammattina siinä missä muutkin ammatit, mutta johon suhtaudutaan intohimolla. Kun sosiaaliseen näkökulmaan lisätään yhteiskunnallinen aspekti, tulee tutkimuksessa esiin, erityisesti täällä suomessa erinäisiä tekijöitä, jotka osaltaan vaikuttavat ammattimaiseen vedonlyöntiin. Vedonlyöjien tuomaa rahasummaa ulkomailta Suomen kansantalouteen ei ehkä osata vielä arvostaa tarpeeksi. Lisäksi mahdolliset vaikutukset vedonlyöjien elinkeinoon arpajaislain tulevista muutoksista johon on nähtävä tekijänä joka vaikuttaa suomalaisen vedonlyöjän identiteettiin erityisesti tulevaisuudessa. Julkinen keskustelu vedonlyönnin ympärillä on kuitenkin lisääntynyt arpajaislakihankkeen johdosta, mitä voidaan osittain pitää positiivisena kehityssuuntana. Myös eräänlainen vapaus ja riippumattomuus yhteiskunnasta on huomioitava seikka, kun puhutaan vedonlyönnin sosiaalisesta näkökulmasta. Nämä tekijät voivat näytellä jollekin henkilölle suurtakin roolia ammattiin hakeutumisessa.

Taloudellisesta näkökulmasta vedonlyönti näyttäytyy ammattina, jossa on tietyin edellytyksin mahdollisuus hankkia vähintään keskivertoinen tulo tai palkka itselleen verrattuna normaaliin palkansaajaan. Tietyissä tapauksissa tulot voivat olla jopa huomattavasti keskivertoa suuremmat, mutta näin ei kuitenkaan ole kaikissa tapauksissa. Täytyy kuitenkin muistaa, että usein prosessi vedonlyönnin ammattilaiseksi on vuosia kestävä prosessi, jonka aikana täytyy kerätä riittävän suuri alkupääoma, eikä kaikista yrittävistä tule koskaan ammattilaisia. Riskienhallinta on suuressa osassa vedonlyöjän taloutta ja henkilökohtaisen elämän menoihin voi varautua esimerkiksi pitämällä taloudellista puskuria tietyille ajalle.

Kun pohditaan kokonaisuutta ja pyritään vastaamaan kysymykseen, millaista on olla ammattilaisvedonlyöjä, voidaan mielestäni vastata seuraavasti. Ammattilaisvedonlyöjänä oleminen on henkisesti haastavaa mutta toisaalta taas palkitsevaa. Se mahdollistaa hyvän ansiotason, mikäli on valmis näkemään paljon vaivaa sen eteen. Siinä täytyy sietää epävarmuutta ja olla tarkkana riskienhallinnan suhteen. Lisäksi siinä saa

mitä luultavimmin kokea merkityksellisyyden tunteita esimerkiksi oppimisen ja muiden auttamisen kautta. Voittavana vedonlyöjänä pääset myös osallistumaan taloudellisesti yhteiskunnan ylläpitoon. Yleensä ulkomailta saadut verottomat tuotot menevät usein kulutukseen ja täten kotimaiseen kansantalouteen. On kuitenkin muistettava, että ammatissa pärjääminen on todennäköisesti haastavaa, mikäli henkilöllä ei ole aitoa kiinnostusta ja intohimoa vedonlyöntiä kohtaa.

5 Pohdinta

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää millaista on olla vedonlyönnin ammattilainen ja tarkastella tätä asiaa kolmesta eri näkökulmista. Näkökulmia olivat psykologinen, sosiaalinen ja taloudellinen. Kokonaisuutena pidän tutkimusta suhteellisen onnistuneena, sillä tutkimusongelmaan saatiin vastaus ja työn tavoite täyttyi. Tavoitteena oli siis avata vedonlyöntiä ammattina työn lukijalle ja selvittää ammattia eri näkökulmista.

Tutkimuksesta saatu aineisto ja tutkimustulokset kohtaavat suhteellisen hyvin työssä käytettyyn teoretietoon. Joskin erityisesti taloudellisen näkökulman osalta teoretieto oli hieman haastavaa hankkia tai sen soveltuminen itse vedonlyöntiin olisi voinut olla parempaan. Myös sosiaalisen näkökulman suhteen olisi voinut ehkä toimia toisin, sillä siitäkin osiota olisi voinut tulla hieman laajempi. Sosiaalinen näkökulma olisi voinut koskea pelkästään esimerkiksi yhteiskunnallista aspektia, jolloin näkökulma olisi kenties ollut konkreettisempi. Psykologisessa näkökulmassa teoretietoa oli runsaasti saatavilla, ja tutkimuksen aikana selvisi, että tästä näkökulmasta itsessään voisi tehdä tutkimuksen. Se voisi olla potentiaalinen jatkotutkimuksen aihe.

Luotettavuuden arviointi on tieteellisessä tutkimuksessa tärkeässä roolissa.

Laadullisen tutkimuksen osalta luotettavuuden arviointi voi olla hankalaa, koska sille ei ole mitään yksittäisiä vakiintuneita keinoja. Tutkija on luotettavuuden arvioinnissa

suuressa roolissa omilla valinnoillaan. Tässä opinnäytetyössä luotettavuutta pyrittiin ylläpitämään monin eri keinoin.

Haastateltavat oli valittu huolellisesti ns. eliittiotannan perusteella. Haastattelut toteutettiin samalla huolellisesti valmistetulla ja ennakkoon testatulla haastattelurungolla kaikille osallistujille. Tämän jälkeen kaikki haastattelut litteroitiin. Litteroinnin avulla varmistetaan yhteismitallinen aineisto. Haastatteluista saatu aineisto saturoitui, sillä haastatteluissa alkoi lopussa olla itseään toistavia elementtejä, eikä uusia näkökulmia enää saatu. Myös teoriakirjallisuuden osalta oli havaittavissa saturaatiota. Osa haastateltavissa kävi myös aineiston läpi oman aikataulunsa puitteissa mikä osaltaan parantaa luottamusta. Lisäksi opinnäytetyönprosessin riittävä ja huolellinen dokumentaatio on hyvä keino luotettavuuden varmistamiseen.

Kokonaisuutena pidän opinnäytetyötä suhtellisen onnistuneena. Haasteita aiheuttivat tiukka aikataulu ja haastelliset näkökulmat tutkimuksessa, mutta näistä haasteista kuitenkin selvittiin. Suurimpana onnistumisena näen työn selkeyden ja tutkimusongelmaan saadun selkeän vastauksen.

Lähteet

- Asuntosijoittaminen vuonna 2021. 2021. Artikkelitalkunrakentaja.fi sivustolla. Viitattu. 04.05.2021. <https://asuntosalkunrakentaja.fi/asuntosijoittaminen/opas-asuntosijoittamiseen/>
- Buchdahl, J. 2016. Squares&Sharps, Suckers&Sharks. Cornwall: High stakes publishing. Viitattu 04.05.2021.
- Duke, A. 2018. Thinking in bets. Yhdysvallat. Penguin random house LLC: Viitattu 03.05.2021.
- Forming a betting syndicate. N.d. Artikkelitalkunrakentaja.fi sivustolla. Viitattu 04.05.2021. <https://www.gamblingsites.com/sports-betting/betting-syndicates/>
- Heikinheimo, H. 2020. Kulta sijoituskohteena. Artikkelitalkunrakentaja.fi sivustolla. Viitattu. 04.05.2021. <https://www.sijoittaja.fi/255593/kulta-sijoituskohteena/>
- Hoffman, R. 2020. Becoming a sports betting pro is a long, slow process. Artikkelitalkunrakentaja.fi sivustolla. Viitattu. 04.05.2021. <https://www.thesportsgeek.com/blog/becoming-sports-betting-pro-process/>
- Hyppänen, A. 2019. Mikä on kryptovaluutta ja mihin sitä tarvitaan? Artikkelitalkunrakentaja.fi sivustolla. Viitattu 04.05.2021. <https://bitcoinkeskus.com/kryptovaluutta/>
- Kahneman, D. 2011. Ajattelu nopeasti ja hitaasti. Suomentanut, Pietiläinen, K. Helsinki. Terra Cognita Oy: Viitattu 04.05.2021.
- Kananen, J. 2017. Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä. Jyväskylä. Jyväskylän ammattikorkeakoulu: Viitattu 02.05.2021.
- Kananen, J. 2019. Opinnäytetyön ja pro gradun pikaopas. Jyväskylä. Jyväskylän ammattikorkeakoulu: Viitattu 02.05.2021.

Kannattaako sijoittaa?- korkoa korolle-ilmio. 2017. Artikkelin pörssisäätiön sivustolla. Viitattu. 04.05.2021. <https://www.porssisaatio.fi/blog/2017/08/29/kannattaako-sijoittaa-korkoa-korolle-ilmio/>

Key data on the global sports betting sector 2020. 2021. Tiedote statista.com sivustolla. Viitattu. 04.05.2021. <https://www.statista.com/statistics/1154681/key-data-global-sports-betting-industry/>

Kokonaisansiot työnantajasektorin mukaan 2019. 2020. Tilasto, tilastokeskuksen sivulla. Viitattu. 04.05.2021. https://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_palkat.html

Kotitalousten nettovarallisuus. 2018. Artikkelin tilastokeskuksen sivulla. Viitattu. 04.05.2021. https://www.stat.fi/til/vtutk/2016/vtutk_2016_2018-06-05_tie_001_fi.html

LaLiga betting Odds. 2019. Kerroindata oddsportal.com sivustolla. Viitattu. 28.04.2021. <https://www.oddsportal.com/soccer/spain/laliga/>

Miksi kertoimen muutokset ovat tärkeitä. 2019. Artikkelin Ylikertoimen sivustolla. Viitattu 28.04.2021. <http://www.ylikerroin.com/oppaat/vedonly%C3%B6nti/miksi-kertoimen-muutokset-ovat-t%C3%A4rkeit%C3%A4>

Miller, E. Dawidow, M. 2019 The logic of sports betting. Henderson. Ed Miller: Viitattu 04.05.2021.

Napoletono, E. Curry, B. 2021. What is investin? How can you start investing? Artikkelin Forbesin sivuilla. Viitattu. 04.05.2021. <https://www.forbes.com/advisor/investing/what-is-investing>

Rahapelien pelaaminen riskitasolla on vähentynyt. 2020. Tiedote Thl:n sivustolla. Viitattu. 04.05.2021. <https://thl.fi/fi/-/rahapelien-pelaaminen-riskitasolla-on-vahentynyt-peliongelmat-ovat-yhta-yleisia-kuin-ennenkin>

Rajainmäki, K. 2021. Lausunto arpajaislakiluonnoksesta. Viitattu. 04.05.2021.

https://suomenurheiluviedonlyojat.fi/wp-content/uploads/2021/02/ArpajaislakilausuntoVedonlyojat_ry.pdf

Saaranen-Kauppinen, A & Puusniekka, A. 2006. Kvalimot. Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere. Verkkojulkaisu. Viitattu. 03.05.2021.

<https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/sisallys.html>

Saario, S. 2020. Miten sijoitan pörssiosakkeisiin. Liettua. Alma Talent Oy: Viitattu 03.05.2021.

Sijoituskohteet ja niiden valintakriteerit. N.d. Artikkelin pörssisäätiön sivustolla. Viitattu 03.04.2021. <https://www.porssisaatio.fi/sijoituskoulu/sijoituskohteet-valintakriteerit/>

Sullström, H. 2014. Suomalaiset maailmanluokan uhkapelaajia. Uutinen Ylen sivustolla. Viitattu. 04.05.2021. <https://yle.fi/uutiset/3-7160228>

Tilastokeskus. N.d. Käsitteet. Varianssi. Viitattu 28.04.2021.

<https://www.stat.fi/meta/kas/varienssi.html>

Tyypittely. 2016. Aineiston analyysimenetelmät. Koppa JYU. Viitattu 03.05.2021.

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/aineiston-analyysimenetelmat/tyypittely>

Vedonlyönti ja verotus. N.d Artikkelin Veikkauskertoimet.com sivustolla. Viitattu.

04.05.2021. <https://www.veikkauskertoimet.com/vedonlyonti/vedonlyonti-ja-verotus/>

Vedonlyöntisanastoa. 2010. Päivitetty 2017. Artikkelin Ylikertoimen sivustolla. Viitattu

28.04.2021. <http://www.ylikerroin.com/oppaat/vedonly%C3%B6nti/vedonly%C3%B6ntisanastoa>

Vuoksenmaa, J. 2016. Pelaajalta pelaajille. Helsinki: Unibet group. Viitattu 28.04.2021

Liitteet

Liite 1. Haastattelurunko.

Kauan olet toiminut vedonlyönnin parissa ja kauan tästä ammattilaisena?

Miten päädyit vedonlyönnin pariin?

Mistä kaikesta lyöt vetoa?

Psykologinen näkökulma.

- Epävarmuus
- Päätöksentekoprosessi
- Merkityksellisyyden tunne

Sosiaalinen.

- Lähipiirin suhtautuminen
- Asema yhteiskunnassa
- Sinä yhteiskunnan silmissä

Taloudellinen.

- Ansaintamahdollisuudet
- Epävarmat tulot
- Jos saisit tehdä mitä tahansa, tekisitkö tätä
- Intohimo vai raha?

